

VERSIE: 1.0
DATUM : 15-08-2024

VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPLAN VOOR DE ONTWERPFASE VAN:

BESTEK INK2024.441
ROK Onderhoud Natte Ecologisch Zones 2025 - 2030
Hoogheemraadschap van Delfland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Algemeen	1
1.2	Doel	1
1.3	Referentiekader	2
2	Omschrijving werk	3
2.1	Beschrijving van de werklocatie	3
2.2	Globale werkomschrijving	4
2.3	Betrokken partijen	5
2.4	Planning en uitvoeringsgegevens	6
3	Veiligheid en gezondheid	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Risicofactoren	7
3.4	Taak Risico Analyse ontwerpfase	9
3.5	RI&E	9
4	Maatregelen	13
4.1	V&G-plan uitvoeringsfase	13
4.2	Omgeving	14
5	Communicatie, overleg en voorlichting	15
5.1	Algemeen	15
5.2	Overlegstructuur	15
5.3	Voorlichting derden	15
Bijlage 1:	V&G-verplichtingen Arbobesluit afdeling 5 Bouwproces	
Bijlage 2:	V&G-verplichtingen naar bouwwerkcategorieën	
Bijlage 3:	Verantwoordelijkheden tijdens uitvoering	

1 Inleiding

Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft als opdrachtgever tot doel om (bouw)projecten veilig en gezond te laten verlopen. Het Arbobesluit beoogt niet alleen tijdens de realisatie van een (bouw)project veiligheids- en gezondheidsrisico's weg te nemen, het kent ook regels voor het na oplevering veilig kunnen schoonmaken, inspecteren en onderhouden van het voltooide object. Van opdrachtnemer wordt verwacht bij oplevering een volledig ingevuld en actueel V&G-plan en dossier met RI&E wordt overhandigd voor genoemde activiteiten inclusief aandachtspunten.

1.1 Algemeen

Het hoogheemraadschap van Delfland (hierna: Delfland) is verplicht om voor onderhoudswerkzaamheden een V&G-plan ontwerpfase op stellen. Delfland, de ontwerpende partij, is ook verplicht een V&G coördinator ontwerpfase aan te wijzen. Dit plan vormt een onderdeel van het bestek of de werkomschrijving. De uitvoerende partij is verplicht een V&G-coördinator uitvoeringsfase aan te wijzen, een V&G-plan uitvoeringsfase op te stellen en een V&G-dossier te beheren. Zie bijlage 1 voor de verplichtingen vanuit het Arbobesluit (afdeling 5 Bouwproces).

Aangezien op een bouwplaats mogelijk twee of meer werkgevers arbeid gaan verrichten (inclusief inhuur en onderaanneming) en het werk "bijzondere gevaren" met zich meebrengt, vallen onderhoudswerkzaamheden conform het Arbobesluit (hoofdstuk 2, afdeling 5) in klasse I en categorie B (zie bijlage 2).

Delfland heeft een V&G-plan ontwerpfase opgesteld voor onderhoudswerkzaamheden in het beheersgebied Delfland.

Voor een globale werkomschrijving zie paragraaf 2.2

1.2 Doel

Een opdrachtgever dient de risico's met betrekking tot de uitvoering, voor zover deze te overzien zijn, zo veel mogelijk weg te nemen. De risico's moeten zoveel mogelijk aan de bron worden bestreden en collectieve maatregelen gaan boven individuele maatregelen (Arbowet art. 3).

Het doel van dit V&G-plan ontwerpfase is het op voorhand beschrijven van de restrisico's in relatie tot de voorgenomen werkzaamheden en de daarbij behorende maatregelen ter voorkoming of vermindering van de risico's. Dit V&G-plan ontwerpfase dient als basis voor een verdere uitwerking in het V&G-plan uitvoeringsfase.

In het V&G-plan ontwerpfase zijn de basis spelregels opgenomen om het project op een verantwoorde wijze veilig en gezond uit te voeren. Het plan bestaat uit gegevens van het project, een beschrijving van de uit te voeren werkzaamheden, de te verwachten arbeidsgerelateerde risico's met de beheersmaatregelen, de overlegstructuur evenals taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de diverse partijen/ functies.

Als tijdens de uitvoering van het project wijzigingen plaatsvinden, dan wel door nieuwe inzichten werkwijzen wordt gewijzigd, moet daar waar noodzakelijk het V&G-plan worden geactualiseerd. Het V&G-plan is een dynamisch document, waarvan de opstelling, detaillering en actualisering in de tijd voortschrijdende processen zijn. Na afronding wordt het bijgewerkte dossier overgedragen en opgenomen in het veiligheidsdossier.

Voor aanvang van het werk dient het V&G-plan uitvoeringsfase goedkeuring te ontvangen van de directie UAV en indien noodzakelijk van een veiligheidskundige. Het V&G-plan is bij aanvang en tijdens de uitvoering van het project het formele document waarin afspraken zijn vastgelegd over de uitvoering van het project, kijkende vanuit veiligheidskundige en arbeidshygiënische uitgangspunten. Het V&G-plan moet voor alle betrokken partijen toegankelijk zijn. Het V&G-plan is op het project aanwezig en ligt voor eenieder ter inzage. Aan het einde van het werk wordt het dossier overgedragen aan de directie.

Preventie en coördinatie zijn sleutelbegrippen; in het kader van ketenverantwoordelijkheid (opdrachtgever, ontwerper, uitvoerende partij) werken de verschillende partijen in een werk (van ontwerp en tot en met de uitvoering) zoveel mogelijk samen. Van de opdrachtgever, maar ook van de V&G-coördinatoren, wordt hierbij een proactieve, controlerende en stimulerende rol verwacht.

1.3 Referentiekader

Het V&G-ontwerpplan is opgesteld volgens de eisen van het Arbobesluit en is afgestemd op overheidsrichtlijnen en wettelijke bepalingen, zoals die onder andere zijn weergegeven in de relevante AI-bladen.

Een Arbocatalogus is een erkend, breed gedragen en door de sociale partners zelf uitgeschreven recept voor gezonde en veilige arbeidsomstandigheden.

Voor de uitvoering is de Arbocatalogus Waterbouw is een hulpmiddel voor het voldoen aan de doelvoorschriften van het Arbobesluit. De catalogus Waterbouw is op de website <https://arbocataloguswaterbouw.nl/p/doku.php> gepubliceerd.

Voor de opdrachtgever is de Arbocatalogus waterschappen van toepassing, zie <https://www.ae-nowaterschappen.nl/activiteiten/arbocatalogi>.

2 Omschrijving werk

2.1 Beschrijving van de werklocatie

Het uit te voeren werk is gelegen in het beheersgebied van het Hoogheemraadschap van Delfland. Het beheersgebied van Delfland loopt van het puntje van Hoek van Holland tot aan het stukje van Wassenaar, naar Zoetermeer en van daaruit naar Rotterdam langs de Nieuwe Waterweg terug naar Hoek van Holland.

Het hoogheemraadschap heeft het beheersgebied in 4 onderhoudsregio's verdeeld. Deze regio's zijn in dit bestek gesplitst in globaal 2 percelen. Perceel 1, regio Oostland en Midden-Delfland. Perceel 2 regio Westland en Haaglanden Afbeelding 1 geeft een overzicht van de onderhoudslocaties (groen/oranje/geel) en scheiding in percelen.

Afbeelding 1 Overzicht onderhoudslocaties

Kabels en leidingen

In de voorbereiding op herprofileringswerkzaamheden als uitkrabben, uitknippen en afplaggen of dergelijke grond werkzaamheden, zijn door de opdrachtgever geen oriënterende KLIC-meldingen uitgevoerd. Het uitvoeren van KLIC-meldingen maakt wel deel uit van het bestek.

2.2 Globale werkomschrijving

Het uit te voeren werk betreft onderhoudswerkzaamheden en bestaat in hoofdzaak uit:

- a. Maaien van natte ecologische zones vanaf de kant
- b. Maaien van natte ecologische zones vanaf het water
- c. Maaien van het watervoerende gedeelte van watergangen en waterpartijen
- d. Maaien van Kruidachtig vegetatie, bermen en taluds en overige maai werkzaamheden.
- e. Verwijderen zaailingen en houtachtige opstanden
- f. Doorspuiten van duikers
- g. Uitkrabben van natte ecologische zone
- h. Uitknippen van natte ecologische zone
- i. Afplaggen van natte ecologische zone
- j. Diepspitten/ frezen van natte ecologische zone
- k. Grondwerkzaamheden
- l. Aanplanten en inzaaien
- m. Aanbrengen van beschoeiingen of golfwerende constructies
- n. Verzamelen, af- /vervoeren en verwerken van vrijgekomen materiaal
- o. Overige bijkomende werkzaamheden*
- p. Overleg met perceel-eigenaren, gemeenten, provincie e.d. in verband met toegang tot wegen en/of percelen.

2.3 Betrokken partijen

Namen en adressen van de betrokken partijen zijn:

a. Opdrachtgever

Naam : Hoogheemraadschap van Delfland
Contactpersoon : Dhr. C. van Es
Adres : Phoenixstraat 32
Postadres : Postbus 3061, 2601 DB Delft
Contactgegevens : (015) 26 08 108

b. Directie UAV perceel

Naam : Nog vast te stellen
Contactpersoon :
Contactgegevens :

c. Ontwerpende partij

Naam : Hoogheemraadschap van Delfland
Contactpersoon : Dhr. C. van Es
Contactgegevens : cvanes@hhdelfland.nl

d. V&G-coördinator(en) ontwerpfase

Naam : Hoogheemraadschap van Delfland
Contactpersoon : Dhr. C. van Es
Veiligheidskundige HVK : Dhr. J. van Amen

e. Uitvoerende partij(en) (inclusief onderaannemers en ZZP'ers)

Naam : Nog vast te stellen
Postadres : --
Contactpersoon : --
Contactgegevens : --

f. V&G-coördinator uitvoeringsfase

Naam : Nog vast te stellen
Adres : --
Postcode/ plaats : --
Contactpersoon : --
Telefoon : --

In het V&G-plan uitvoeringsfase dient deze lijst verder geconcretiseerd te worden met gegevens van overige betrokken partijen. Zie ook bijlage 3 voor een toelichting op verantwoordelijkheden.

Gelijktijdige werkzaamheden andere opdrachtgevers

Voor zover bekend zijn er geen werken van andere opdrachtgevers die op de werklocaties gelijktijdig met onderhavige werkzaamheden worden uitgevoerd. Mocht hier tijdens de uitvoering alsnog sprake van zijn dan wordt geadviseerd om de risico's van deze werken af te stemmen met de betreffende V&G-coördinatoren van deze werken en opdrachtgever.

2.4 Planning en uitvoeringsgegevens

Voor het werken gelden de volgende uitgangspunten

- De onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd in de periode januari tot en met december. Het werk dient aan het einde van elke onderhoudsronde te worden opgeleverd;
- Vermoedelijk maximaal aantal werknemers dat gelijktijdig op de locatie is: nader te bepalen; 2 - 10 per deelopdracht
- Gepland aantal werkgevers en zelfstandigen op de locatie: nader te bepalen; 1 -5 per deelopdracht

Er geldt voor Delfland (als opdrachtgever) een meldplicht naar Arbeidsinspectie indien: de geraamde duur > 30 werkdagen en er > 20 werknemers tegelijk op de bouwplaats zijn of indien bij totstandbrenging bouwwerk > 500 mensdagen. Een afschrift van de melding dient op de bouwplaats aanwezig te zijn. Zie ook bijlage 1.

Verwacht wordt dat het aantal mensdagen meer dan 500 dagen is; de opdrachtgever dient op basis van de uitgangspunten een melding uit te voeren bij de arbeidsinspectie.
(<https://www.nlarbeidsinspectie.nl/melden/bouwwerk>).

3 Veiligheid en gezondheid

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de veiligheids- en gezondheidsrisico's in relatie tot de voorgenomen werkzaamheden. Het gaat hierbij om risico's en maatregelen die specifiek zijn voor dit werk in deze situatie. Eveneens zijn preventieve maatregelen weergegeven. Met nadruk wordt gesteld dat in dit document de bij werkzaamheden optredende "standaard" risico's, maatregelen en verplichtingen, niet uitputtend staan beschreven. Het is de taak van de coördinator uitvoeringsfase de risico's nader te bepalen.

3.2 Risicofactoren

Voor het werk gelden, los van de maatregelen in het bestek, een aantal algemene aandachtspunten.

Te water raken personeel en materieel

Ervaring leert dat het te wateren raken van personeel en materieel voor kan komen. Geadviseerd wordt specifieke maatregelen te nemen om dit te voorkomen.

Ook dient rekening gehouden te worden met (mogelijk) beperkte draagkracht van oevers. In bijzonder wil de opdrachtgever uitgewerkt zien het waarborgen van bijvoorbeeld de stabiliteit bij het werken met (zwaar) materieel e.d. langs of op het water in relatie tot beperken van het risico schade en verdrinking.

Werken op kades

Werkzaamheden binnen de beschermingszone van een waterstaatswerk zijn niet zonder vergunning/melding toegestaan. Het belasten van de kruin van een waterkering met materieel zwaarder dan 7.000 kg is niet toegestaan. Via de website van het hoogheemraadschap (www.hhnd.nl) is de actuele wet- en regelgeving te raadplegen.

Aanrijdgevaar

Er wordt gewerkt in stedelijke gebied en de bebouwde kom. Mijd/beperk zoveel mogelijk afvoer van materieel en materiaal via de bebouwde kom. Gebruik bij voorkeur geen samengesteld materieel en ten tweede materieel met beperkte afmetingen. Het treffen van de benodigde verkeersmaatregelen moeten volgens de CROW publicatie 96B "richtlijnen maatregelen bij werken in uitvoering op niet- autosnelwegen en wegen binnen de bebouwde kom" genomen worden.

Weersomstandigheden:

Werkzaamheden kunnen jaarrond plaatsvinden. Let op de juiste (beschermende) maatregelen bij koude en extreem warme omstandigheden. Daarnaast het risico bij (veranderende) weersomstandigheden denk aan KNMI weercode geel, oranje en rood. Bij code rood worden er geen werkzaamheden uitgevoerd, bij code oranje worden de werkzaamheden en het daarbij behorende risico besproken met de opdrachtgever.

Biologische agentia:

Tijdens werkzaamheden is er het risico van aanraking en besmetting door o.a. kadavers, blauwalg, teken, wespen, reuzeberenklauw en overige ziekte verwekkers. Het treffen van de juiste voorzorgsmaatregelen en persoonlijke beschermingsmiddelen is noodzakelijk. Daarnaast dient het personeel op de hoogte te zijn van deze risico's, het herkennen en welke maatregelen hiervoor genomen dienen te worden.

Verontreinigingen in (water)bodem

Er zijn geen verkennende bodemonderzoeken uitgevoerd voor de onderhoudslocaties.

Het onderhoud op de locaties binnen dit bestek wordt al meerdere jaren uitgevoerd. Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft in de voorgaande jaren geen signalen ontvangen van haar opdrachtnemers die duiden op de aanwezigheid van (water)bodem verontreinigingen.

Nader onderzoek is noodzakelijk wanneer:

- het graafwerk de 25m3 grond overstijgt;
- er hoeveelheden puin worden aangetroffen waarbij er een vermoeden bestaat op de aanwezigheid van asbest (werk op deze locatie tijdelijk staken in afwachting van onderzoeksresultaten)
- er verontreinigingen worden waargenomen (geur, kleur) die duiden op aanwezigheid van bodemverontreiniging door schadelijke stoffen (werk op deze locatie tijdelijk staken in afwachting van onderzoeksresultaten).

3.4 Taak Risico Analyse ontwerpfase

Alle bij het werk betrokken werkgevers en werknemers dienen op de hoogte te zijn van de in dit hoofdstuk beschreven risico's. Om dit te verwezenlijken dient de V&G-coördinator uitvoeringsfase ervoor te zorgen dat de beschreven risico's tijdens de voorlichting besproken worden. Bij voorkeur worden deze instructies gedurende het werk herhaald. Dit kan door middel van een toolbox en/ of een hand-out.

Op basis van voortschrijdend inzicht en/of gebeurtenissen tijdens de werkzaamheden kan het nodig zijn deze instructies aan te passen.

3.5 RI&E

In de project risico inventarisatie en -evaluatie (RI&E) zoals hieronder opgenomen zijn algemene risico's geïnventariseerd naar de aard van de werkzaamheden.

Gevaren dienen in het ontwerp zo veel mogelijk voorkomen te worden. Indien dit (redelijkerwijs) niet mogelijk is, worden de verschillende restrisico's waar werknemers aan blootgesteld kunnen worden opgenomen in de RI&E. Per risico staat het gevolg, de oorzaak en de te treffen beheersmaatregelen weergegeven. De beheersmaatregelen dienen getroffen te worden volgens de arbeidshygiënische strategie:

- 1) Bronmaatregelen dienen als eerste maatregelen getroffen te worden om het gevaar weg te nemen, bijvoorbeeld het vervangen van een schadelijke stof door een veiliger alternatief;
- 2) Collectieve maatregelen (technische) worden getroffen indien bronmaatregelen niet mogelijk zijn, bijvoorbeeld het plaatsen van afscherming;
- 3) Individuele maatregelen (organisatorische) worden getroffen wanneer collectieve maatregelen niet of onvoldoende mogelijk zijn, bijvoorbeeld door taakrotatie;
- 4) Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) worden voorgeschreven en gratis ter beschikking gesteld door de werkgever indien de bovenstaande maatregelen het risico niet of onvoldoende wegnemen.

Indien dit niet mogelijk is vanwege bijvoorbeeld technische, economische of uitvoerende redenen, mag een lager niveau van beheersmaatregelen toegepast worden (het redelijkerwijs-principe).

Disclaimer

De vermelde beheersmaatregelen zijn als handreiking vermeld. In het V&G-uitvoeringsfase dienen de beheersmaatregelen project specifiek ingevuld te worden de opdrachtnemer en wordt ter accordering aan opdrachtgever voorgelegd.

Activiteit	Risico	Risico-oorzaak	Suggesties preventieve maatregelen
WERKEN (ALGEMEEN)	Omvallen van materieel tijdens werkzaamheden	Materieel kantelt door instabiele grondslag, steile taluds of waterbezwaar.	- Veilige taluds aanhouden. - Plaatsen materieel op daarvoor bestemde ondersteuning als rijplaten en dragline schotten. - Zorg dat obstakels weg zijn - Check materieel op gebreken (gebruik gekeurd materiaal)
	Brand en elektrocutie	Niet bekend zijn met de ligging van de aanwezige kabels en leidingen. Oorzaak 2: (Elektrisch materieelapparatuur geeft kortsluiting	- KLIC-melding. - Detectieapparatuur gebruiken. - Handmatig proefsleuven graven/lokaliseren en kabels en leidingen duidelijk markeren. - Gebruik gekeurd/geijkt materieel
		Onacceptabele zettingen van kabels en leidingen.	- Toepassen schotten of rijplaten. - Ondersteunen vrij hangende kabels en leidingen.
		Werken bij/langs hoogspanningskabels	- Veiligheidszone hanteren - Afstemmen werkwijze met netbeheerder/ TenneT
	Vervuiling/ verontreinigingen, o.a. asbest	Contact tussen verontreinigende stof en mens tijdens <u>en na</u> werkzaamheden	- Zoveel mogelijk ophouden buiten de verontreinigde zone; - Uitvoeren maatregelen, gebruik PBM; conform CROW 400 - Bij grondroeren moet betrokken uitvoerend personeel asbestverdacht materiaal kunnen herkennen. - Bij aantreffen van puin in (water)bodem werkzaamheden waar mogelijk asbestverdacht materiaal wordt aangetroffen tijdelijk het werk staken en onderzoek doen uitvoeren of sprake is van asbest in bodem. - Bij organoleptische (kleur, geur) waarneming van mogelijke verontreiniging in bodem werkzaamheden op deze locatie tijdelijk staken en onderzoek doen naar interventiewaarden van verontreiniging. Afhankelijk van onderzoek treffen van aanvullende maatregelen.
	Vallen, uitglijden van werknemers	- Onverwachte beweging machines; - Slecht uitzicht, onoplettendheid; - Ondeskundig gebruik machines. - Bodemgesteldheid terrein - Weersomstandigheden, nat en wind	- Goede coördinatie op de werkplek - Machinist moet in bezit zijn van certificaat voor besturing materieel (bevoegdheid) - Dragen van PBM's - Werkzaamheden afstemmen op terrein en weersomstandigheden
	Vallen, wegglijden van materieel	- Ongewilde beweging machines; - Slechte plaatsing van materieel - Ondeskundig gebruik machines.	- Goede coördinatie op de werkplek - Machinist moet in bezit zijn van certificaat voor besturing materieel (bevoegdheid) - Dragen van PBM's - Werkzaamheden afstemmen op terrein en weersomstandigheden
	Geluidsoverlast	Door gebruik materieel, laden/lossen	- afspreken werktijden - informeer omgeving (bijv. in de buurt van scholen, bedrijven en woningen)
	Werkdruk/ stress	Piekbelasting, weersomstandigheden en tijdsdruk	- Werkvoorbereiding en planning - Voldoende personeel en materieel waarborgen - Spreiding werkzaamheden over gestelde uitvoeringsperiode - Werk- en rusttijden inlassen

	Houding	Gebukte houding, langdurig zelfde houding,	- Inzetten ergonomische materieel - Goede instructie - Werk en rusttijden inlassen
--	---------	--	--

Activiteit	Risico	Risico-oorzaak	Suggesties preventieve maatregelen
LADEN EN LOSSEN MATERIEEL	Ontstaan van letsel werknemers, voorbijgangers en ander materieel.	Vallen van materiaal en/of materieel. Zwaar tillen.	- Vooraf werkoverleg – plan van aanpak - Werken conform CROW 96b - Taakverdeling vaststellen - Veilige afstand houden t.a.v. laden en lossen. - Zorgen voor een veilige omgeving voor laden en lossen - Draag en gebruik PBM's
WERKEN IN WAADPAK	Verdrinking	Verkeerd gebruik, beschadigen waadpak of verkeerd inschatten waterdiepte	- Niet alleen werken in waadpak - Juiste instructies en training - Reddingsvest - Waterdiepte peilen
WERKEN MET HAND-GEREEDSCHAPPEN ALS KETTINGZAAG, BOSMAAIER E.D	Lichamelijk letsel	Vallende objecten, verwonding door materieel	- Draag en gebruik PBM's - Voorlichting en training - Materieel keuren
ALLEEN WERKEN	Lichamelijk letsel, verwonding, beknelling of verdrinking	Niet opmerkingen ongeval, geen tijdige redding.	- Niet alleen werken bij handwerk - Communicatie protocol - Af en aanmeld procedure
GRAVEN EN AANVULLEN	Aanwezigheid in gebruik zijnde kabels en leidingen	Graven in onbekend terrein	- Klic-melding, - overleg, graven proefsleuven, - handmatig graven waar nodig. - Werken in overeenstemming met de CROW 500 - Bodemonderzoek uitvoeren
MATERIEEL	Persoonlijk letsel, Beknelling, aanrijding	(niet) deugdelijk materieel, zicht, alertheid, opstelling, te hard rijden	- Gekeurd materieel, - PBM en signaalkleding - Werkinstructies - Snelheid aanpassen aan omgeving

OMGEVINGSFACTOR	Risico	Risico-oorzaak	Suggesties preventieve maatregelen
VERKEER	Aanrijding/ ongeval	Verkeerssituatie (bij in- en uitvoegen), vervuiling van openbare weg	- Uitritten markeren; - Bouwplaats duidelijk afzetten. (CROW 96b) - Verkeersplan opstellen i.o.m. wegbeheerder en opzichters/ toezichthouders - PMB en signaalkleding dragen

			- Voet-/ fietspaden en openbare wegen vrij houden van vervuiling en maaisel.
WERKEN OP/ NABJ WATER	Verdrinking	Te water raken; Afkoeling.	- Reddingsvest verplicht - Handwerkers niet alleen laten werken - Crash Hammer in machines verplicht - Reddingsdeken aanwezig in EHBO koffer
WERKEN IN STEDELIJK GEBIED	Letsel/ PSA	Agressie derden. Bewoners die verhaal komen halen, tegenwerking etc.	- Communicatie en informatie vooraf aan derden en omwoners. Voorlichting instructie en training geven medewerkers
WERKEN ONDER INVLOED WEER	Onderkoeling, oververhitting, bedwelming, huid aantasting, verbranding, hartritme verstoring	Zon, wind, hoge of lage omgevingstemperatuur, regen, bliksem	- Weerprotocol opzetten, denk aan KNMI kleuren, code rood geen werkzaamheden, code oranje in overleg met opdrachtgever. - Schuilen bij naderend noodweer - Werk stilleggen - Vermijd hoge bomen, kassen e.d. risico locaties - Werk en rusttijden inlassen - Schuilen in auto bij bliksem in landelijk gebied - (Zon) beschermen maatregelen als geschikte kleding, zonnekap etc - Beschikbaar stellen van zonnebrandcrème en invoeren hitte-rooster -
WERKEN IN GROEN	Ziekte, besmetting, gezondheidsklachten	In aanraking komen, teken, wespen, reuzenberenklauwen, eiken processierups etc.	- Hygiëne protocol, vaccinatie (beleid), PBM (waterdicht), werkinstructie
BIOLOGISCHE AGENTIA	Ziekte, besmetting, gezondheidsklachten	In aanraking komen met (vogel) kadavers, ongedierte (bv ratten), verontreinigd oppervlakte water.	- Hygiëne protocol - Vaccinatie (beleid), PBM (waterdicht)

4 Maatregelen

Voor het gehele werk worden de in tabel 2 opgenomen maatregelen voorgesteld. Voldoende en herhaalde instructie zijn hier van belang. Evenals het houden van toezicht en het toezien op naleving van genomen maatregelen.

Tabel 3 Algemene maatregelen

Collectief	Individueel
Stel <u>beleid en voorschriften</u> voor veilige werkwijze op	Instrueer personeel en zorg voor <u>herhaaldelijke instructie</u>
Zorg voor <u>goede randvoorwaarden</u> voor uitvoering van de veilige werkwijze	Zie toe op <u>naleving, houd toezicht</u>
Zorg voor goede <u>instructie/ opleiding/ uitgerust</u> personeel	Laat werk alleen uitvoeren door gecertificeerd personeel indien vereist
Werk conform wettelijke eisen en voorschriften	Laat werk alleen uitvoeren met daarvoor geschikt/ gekeurd materieel en gereedschap
Gebruik de Arbocatalogi	Verstrek en verplicht het gebruik van PBM

4.1 V&G-plan uitvoeringsfase

Op basis van dit V&G-plan ontwerpfase dient door de uitvoerende partij een V&G-plan uitvoeringsfase te worden opgesteld. De eventuele aanvullingen die tijdens de uitvoering blijken, worden in het V&G-plan uitvoeringsfase verwerkt, of als een aanvulling tijdens het werk aan het plan toegevoegd.

In onderstaand overzicht is (niet uitputtend) aangegeven welke bijlagen deel kunnen uitmaken van het V&G-plan uitvoeringsfase. De met '*' gemarkeerde bijlagen zijn verplicht op te nemen. De overige bijlagen zijn optioneel maar wel gewenst.

- Melding werkzaamheden aan arbodienst *
- Procedures bij ongevallen *
- Alarmregeling *
- Bedrijfshulpverlening (verantwoordelijkheid opdrachtnemer) *
- Verkeersregels
- Toegangsregeling *
- Vergunningen
- Aanwezig voorlichtingsmateriaal
- Procedures afvalopslag en -afvoer *

In de V&G-uitvoeringsfase dient onder andere een uitwerking te worden gegeven aan het beheersen van de benoemde (en aangevulde) risico's door het wegnemen, beheersen of het nemen van beschermingsmaatregelen.

In bijzonder wil de opdrachtgever uitgewerkt zien het voorkomen van o.a. te water raken van personeel en materieel, het werken onder diverse (extreme)weersomstandigheden en omgaan met werken in het groen en biologische agentia.

Wanneer zich activiteiten of gevaren voordoen welke niet zijn geïnventariseerd binnen het VG plan uitvoeringsfase dan dient een TRA te worden opgesteld. In deze TRA dienen voor de betreffende activiteit de risico's te worden benoemd welke niet eerder in het VG-plan zijn opgenomen. Op deze wijze kan zeker worden gesteld dat deze nieuw geïntroduceerde gevaren zijn gewogen en afhankelijk van het risico risico reducerende maatregelen zijn getroffen. De TRA dient voor aanvang van de werkzaamheden te zijn besproken met de medewerkers welke de betreffende

werkzaamheden uit gaan voeren. Daarnaast dient de er een melding te worden gemaakt op welke onderdelen het VG-plan moet worden aangepast en de TRA overhandigd te worden aan de opdrachtgever.

4.2 Omgeving

De risico's in de risico-inventarisatie gelden zowel voor diegenen die betrokken zijn bij de uitvoering van de werkzaamheden, alsook voor andere die op het terrein van aanwezig zijn. Ten behoeve van de veiligheid voor derden dient mogelijk de werklocatie (tijdelijk) te worden afgeschermd. Bovendien dienen maatregelen te worden getroffen ten behoeve van de veiligheid in situaties waarin bestemmingsverkeer met de uitvoering van het werk conflicteert.

5 Communicatie, overleg en voorlichting

5.1 Algemeen

In het V&G-plan uitvoeringsfase dient te worden aangegeven hoe samenwerking en overleg tussen werkgevers en werknemers op het werk gestalte krijgt, evenals de wijze van betrokkenheid van de werknemers bij dit plan. De werkgevers zijn verplicht overleg te plegen met hun werknemers en hen voorafgaande aan de werkzaamheden voor te lichten over de op de bouwplaats geldende samenwerkingsafspraken en te instrueren over de te treffen veiligheidsmaatregelen. In de praktijk verdient het de voorkeur dat met de afzonderlijke werkgevers (inhuur en onderaanneming) overleg en voorlichting/ instructie collectief plaatsvindt onder leiding van de V&G-coördinator uitvoeringsfase.

5.2 Overlegstructuur

Coördinatieoverleg

Coördinatieoverleg met de eerste verantwoordelijken van neven- en onderaannemers of zelfstandigen en inhuur, vastlegging van arbo-overleg en -afspraken moet plaatsvinden voordat het werk wordt gestart. Doel van dit overleg is (de onderdelen van) het V&G-plan uitvoeringsfase nader op elkaar af te stemmen.

Bouwvergadering

Bouwvergaderingen met opdrachtnemer, uitvoerder, directievoerder en toezichthouders vinden met enige frequentie (4 tot 8x per jaar) plaats. Locatie opdrachtgever. Verslaglegging volgens een vaste agenda door de directievoerder en wordt ter ondertekening aangeboden aan de opdrachtnemer. Doel van dit overleg is om alle onderdelen tijdens de uitvoering te bespreken en waar nodig afspraken te maken.

Startveiligheidsoverleg/toolbox meeting

Een toolbox meeting is een regelmatig terugkerend overleg met iedereen op de werkvloer, waarbij specifiek wordt ingegaan op de risico's en de manier van werken. Het startveiligheidsoverleg (wat als een toolbox meeting kan worden beschouwd) wordt gehouden kort voor de start van de werkzaamheden. Dit eerste overleg dient te worden voorgezeten door de V&G-coördinator uitvoeringsfase. Het overleg heeft als doel een voorlichting te geven over de in het V&G-plan aangegeven risico's en hoe hiermee wordt omgegaan. De directie dient hiervoor uitgenodigd te worden.

5.3 Voorlichting derden

Wanneer noodzakelijk dienen derden en andere belanghebbenden te worden in- en voorgelicht over de uit te voeren werkzaamheden. Daarbij moeten tevens de (redenen van de) veiligheidsmaatregelen worden behandeld

Bijlagen

Bijlage 1:	V&G-verplichtingen Arbobesluit afdeling 5 Bouwproces
Bijlage 2:	V&G-verplichtingen naar bouwwerkcategorieën
Bijlage 3:	Verantwoordelijkheden tijdens uitvoering